

**Áron Zarnóczy** (Budapesta, Universitatea Loránd Eötvös): *Relațiile diplomatice ale lui Gabriel Bethlen cu Anglia, principele și Alianța de la Haga (1623–1626)*

Obiectul comunicării mele este prezentarea evoluției relațiilor diplomatice ale regilor din casa Stuart, în urma cărora principele a fost cooptat în Alianța de la Haga formată din Anglia, Provinciile Unite și Danemarca.

Curtea de la Londra era interesată în conflict din motive dinastice, fiindcă electorul de Pfalz, Frederic al V-lea a fost ginerele lui Iacob I. Regele Angliei a făcut mari eforturi pentru a intermedia între Frederic și Ferdinand al II-lea. În prima fază a încercat să reglementeze conflictul pe cale pașnică, iar după bătălia de la Muntele Alb s-a străduit să-i salveze măcar moștenirea familială lui Frederic.

Solii lui de la Viena, de la bun început i-au raportat despre activitatea lui Gabriel Bethlen, despre mișcările de trupe, despre dieta de la Banská Bistrica și pacea de la Nikolsburg (Mikulov). În pofida faptului că unul dintre trimișii săi ar fi dorit să negocieze cu Bethlen, iar altul a apreciat că ajutorul principelui ar fi folosibilă la reglementarea situației lui Frederic, Iacob I s-a delimitat de orice contact cu principele, mai mult a văzut în aceasta unul dintre obstacolele din fața eforturilor sale diplomatice pentru pace.

În același timp, Bethlen a socotit Anglia ca și pe celelalte state protestante ca potențiali aliați. Din aceste considerente a încercat să ia contactul cu Sir Thomas Roe, ambasadorul englez din Constantinopol. Proaspăt numitul Roe însă în prima fază i-a urmărit indicațiile lui Iacob și a respins încercările de apropiere ale lui Bethlen. Părerea lui însă s-a schimbat după ce i-a cunoscut posibilitățile lui Bethlen, și din 1623 s-a străduit să schimbe punctul de vedere al conducerii engleze, dar a dorit să-l schimbe și politica Porții în favoarea principelui transilvan. În paralel cu Roe, la Londra, Joachim von Rusdorf trimisul lui Frederic a lucrat pentru obiective similare. Ambii au stat în legătură cu Bethlen și au încercat să-i convingă pe principe să trimită un ambasador la Londra.

Pe lângă intermedierea ambasadorilor, a fost nevoie și de schimbarea politicii externe ale Angliei, pentru ca Bethlen să fie cooptat în Alianța de la Haga, la un an după înființarea acesteia în 1625. Politica externă împăciuitoare a lui Iacob a dat greș, iar Carol I, care a ocupat tronul în primăvara anului 1625 a grăbit intervenția armată. La tratativele de la Haga a luat parte și trimisul lui Bethlen, dar n-a avut drept de negociere, astfel a putut să adere la alianță numai cu un an mai târziu.